

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

1

המאשימה מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים
על ידי ב"כ עו"ד יורם הירשברג
נגד

הנאשם: רחמים שקלים - בעצמו
על ידי באי כוחו עורכי הדין תמיר קלדרון ועו"ד אבוש

2

גזר דין

3

4

פתח דבר

1. הנאשם, המציג עצמו כמומחה בתורת הקבלה, עסק, מאמצע שנות ה-80, במתן ייעוץ בתחום הקבלה והנומרולוגיה, מתן ברכות, מכירת קמעונות ומזוזות, מתן הרצאות ומכירת ספרים שכתב (להלן: "העסק").
הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בהשמטת הכנסות, מעיסוקו זה, בסכום כולל (קרן) של 2,244,783.69 ₪, בין השנים 1995-2001.

10

11

העבירות

2. הנאשם הורשע, בעבירת הבאות:
השמטת הכנסה מדו"ח - לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") (6 עבירות); פנקסי חשבוניות כוזבים - לפי סעיף 220(4) לפקודה (4 עבירות); מרמה, ערמה ותחבולה - לפי סעיף 220(5) לפקודה (4 עבירות); זיוף בכוונה לקבל דבר - לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") (4 עבירות); רישום כוזב במסמכי תאגיד - לפי סעיף 423 לחוק העונשין (3 עבירות); פנקסי חשבוניות כוזבים - לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "חוק המע"מ") (4 עבירות); מרמה, ערמה ותחבולה - לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק המע"מ (4 עבירות); מסירת ידיעה כוזבת - לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק המע"מ (5 עבירות).

21

22

23

24

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

3. נסיבות העבירות פורטו בהרחבה בהכרעת הדין. בשל רוחב היריעה, יפורטו בתמצית עיקרי העובדות בהן הורשע הנאשם :

א. הנאשם החל לעסוק במתן ייעוץ וברכות לפני למעלה משני עשורים. על שיטת הפעולה שאימץ הנאשם לעצמו ניתן ללמוד מכך שכבר בשנת 1991, הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו בעבירות דומות, בהעלמת הכנסות בשנים 1986-1989, מאותו עיסוק, בסכום כולל של 196,812 ₪. הנאשם נדון, בין היתר, ל-5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ב. הנאשם לא השכיל לתקן דרכיו, והורשע בתיק זה, בהשמטת הכנסה, בסכום כולל של 2,244,783.69 ₪.

לצורך העלמת ההכנסות, השתמש הנאשם בשלל דרכי מרמה, כדלקמן :

בשנת 1990 הקים הנאשם את "עמותת שערי רחמים לישראל" (להלן : "העמותה"), בכדי ליצור מצג כוזב בפני רשויות המס, לפיו ההכנסות מהעסק הן תרומה לעמותה, לצורך קידום מטרותיה, בעוד שבפועל ההכנסות שהועלמו שימשו את הנאשם לצרכיו האישיים.

לצורך קידום המצג הכוזב המתואר, ביקש הנאשם, ממספר אנשים תמימים, שנתנו בו אמון, להצטרף כחברים לעמותה.

בניגוד למצג הכוזב שיצר הנאשם בפני רשויות המס, לפיו העמותה מתנהלת כביכול כדין, על ידי חברה, שכביכול מילאו תפקידים שונים בעמותה, איש מחברי העמותה, מלבד הנאשם, לא נשא בתפקיד כלשהו בעמותה; לא ביצע בה פעילות כלשהי; לא חתם על מסמך כלשהו של העמותה (מלבד מסמך הנחזה להיות מסמך הצטרפות לעמותה); לא אישר לנאשם, או לאחר, לחתום בשמו על מסמכי העמותה; לא היה מודע על פעילויות העמותה ובמיוחד על הכנסותיה, והנאשם שלט לבדו בכל ענייני העמותה.

על יסוד האמור, נקבע כי העמותה הייתה "עמותת קש", ששימשה מסגרת ריקה מתוכן, לצורך העלמת הכנסותיו האישיות של הנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

ג. כחלק ממצגי השווא לפיהם, כביכול, מנהלת העמותה פעילות תקינה, וכי פעילותה הכספית מבוקרת על ידי גורמים שנבחרו כדין על ידי חברי העמותה, זייף הנאשם במסמכי העמותה, חתימותיהם של חברי עמותה שונים, שכלל לא היו פעילים בעמותה, וכן זייף פרוטוקולים של אסיפות העמותה וישיבות ועדות שונות בעמותה, שלא היו ולא נבראו. הנאשם הגיש את המסמכים והדוחות המזויפים לרשויות המס ולרשם העמותות.

הנאשם ניצל את פרסומו כמומחה בתורת הקבלה, ובין היתר, את השתתפותו בתוכניות רדיו וטלוויזיה, תוך הצגת עצמו כרב – למרות שמעולם לא הוסמך לרבנות – ושימוש בתואר ד"ר – למרות שהאוניברסיטה בחו"ל, שבה קיבל את התואר דוקטור, אינה מוכרת, אף לדבריו, על ידי המועצה להשכלה גבוהה – ומזרם הפונים אליו דרש תשלום עבור הייעוץ שנתן והנפיק קבלות, לפיהן, כביכול, אין המדובר בתשלום עבור השירות אלא בתרומה שניתנה לעמותה, באופן שכביכול הוא אינו חייב בתשלום מס, והפונים זכאים, כביכול, להכרה בתרומה כחוצאה.

ד. הנאשם הציג מצג שווא, לפיו, כביכול, סייעה העמותה לנזקקים, בין היתר, באמצעות תרומות כספים רבים. נתברר שמצג שווא זה, אינו מתיישב אפילו עם דיווחי העמותה עצמה לרשויות המס, לפיהם, עם השנים, פחתו והלכו סכומי התרומות, מכ-6% מסך ההכנסות (בשנת 1995) עד 0 תרומות (בשנים 1998-2000).

ה. בין השנים 1995-1999 הפקיד הנאשם בחשבונו האישי את מרבית ההכנסות שהתקבלו, כביכול, כתרומות לעמותה, כדלקמן:
בשנת 1995- מזומן (בסך 54,750 ₪) ושקים, בסך כולל של 215,200 ₪; בשנת 1996 - שיקים בסך 227,067.69 ₪; בשנת 1997 - שיקים בסך 302,630 ₪; בשנת 1998 - שיקים בסך 270,867 ₪; בשנת 1999 - שיקים בגובה 261,084 ₪.

הנאשם הגיש דו"חות כוזבים של העמותה למס הכנסה, בכך שלא רשם בהם את ההכנסות מהעסק שהופקדו בחשבון האישי, ואף לא הגיש דו"חות למע"מ, בגין הכנסותיו מהעסק, וממילא לא שילם מע"מ בגין הכנסות אלה.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

1
2 הנאשם הגדיל לעשות, ולאחר שהחלה חקירת מס הכנסה בעניינו, פתח, בשנת 2000
3 חשבון בנק נוסף, עליו לא דיווח לרשויות או ליועץ המס שלו, בכוונה להתחמק
4 מתשלום מס (להלן: "החשבון הסמוי"). לצורך העלמת החשבון הסמוי, והכספים
5 שהופקדו בו, מעיני רשויות המס, הצהיר הנאשם בכזב, כי ל"עמותה" קיים חשבון
6 בנק אחד בלבד.
7 רק בחשבון הסמוי הפקיד הנאשם בשנים 2000-2001, שיקים בסכום כולל של
8 1,134,969 ₪ (בשנת 2000, בסך 467,634 ₪, ובשנת 2001 סך 667,335 ₪).
9 זאת ועוד. הנאשם טען שפעל כדין ולכל הכנסה הוציא קבלה כנדרש, אך במהלך
10 חיפוש שנערך בביתו, נמצאו 35 פנקסי קבלות של העמותה (שבכל אחד מהם 50
11 קבלות, דהיינו כ-1,700 קבלות) לשנת 2000, בסכום כולל של 967,935 ₪.
12
13 ז. אם לא די בכל אלה, אף לאחר שנחשפו מעשיו, לא בחל הנאשם בדרך ההונאה
14 והמרמה, שאימץ לעצמו.
15 בקור רוח, מתוך תכנון מלא ומתוך מטרה ל"צמצם" היקף חטאיו שנחשפו, וליצור
16 רושם לפיו, כביכול, דווח כדין על הכנסותיו לשנת 2000, בסך כמיליון ₪, שהועלמו
17 מהדו"ח המקורי לשנת 2000, הוסיף הנאשם, למספרי ההשוואה, בדו"ח שנת 2001,
18 את סכום הקבלות שהועלם.
19 על מנת להימנע ממצב שבו מספרי ההשוואה לשנת 2000, יראו רווח גדול, השלים
20 הנאשם את מצג השוואה השקרי והוסיף לצד ההוצאות, "תרומות" כביכול, בסכום
21 דומה (973,809 ₪), שלא נמצאה אינדיקציה ראייתית כלשהי לקיומן במציאות.
22 נקבע כי אין לראות בהוספת ההכנסות שהעלים הנאשם בשנת 2000 (בסך של
23 981,235 ₪) למספרי ההשוואה לשנת 2000, בדו"ח 2001, משום דיווח כדין על
24 הכנסות העמותה לשנת 2000, וכי אין בכך כדי לעורר, ולו ספק, כי הנאשם לא
25 דיווח על הכנסות העמותה לשנת 2000 - והכל מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס.
26 בהסכמת התביעה, ומחמת הספק, זוכה הנאשם מהעבירה של השמטת הכנסה לפי
27 סעיף 220(1) לפקודה, ביחס לשנת 2001 (אישום שביעי).
28

נסיבות אישיות

29
30 4. הנאשם, נשוי, אב ל-6 ילדים, בהם קטין אחד, וסב ל-5 נכדים.
31 לטענת הסניגור, הנאשם, אדם משכמו ומעלה, התורם לזולת, איבד בעקבות הגשת כתב
32 האישום כנגדו, את שמו הטוב ואת חדוות החיים והשמחה, שאפיינו אותו.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

- 1
2
3 לטענת ההגנה, הנאשם סובל מחרדות ובעיות בריאותיות שונות (נ/69 - נ/70).
4 על פי הטענה, אף משפחת הנאשם נפגעה כתוצאה מההליך הפלילי, באופן שבנו הצעיר
5 התדרדר בלימודיו והפך לילד מופנם.
6
7 5. מטעם ההגנה העידו 10 עדי אופי, והוגשו מכתבי ראש עיריית יבנה לשעבר (נ/67) ועורך
8 מקומון ביבנה (נ/68).
9 העדים הרבו בשבחו של הנאשם, ציינו תרומתו לזולת, בין היתר, באמצעות הקדשת זמנו
10 ובאמצעות תרומת כספים, וביקשו לנהוג כלפיו במידת הרחמים.
11 יחד עם זאת, אישרו מרבית העדים כי אינם יודעים, מידיעה אישית, שהנאשם תרם כספים
12 וכי אינם יודעים על פעילות הנאשם בעמותה.
13
14 בנו של הנאשם פנה אף הוא לרחמי בית המשפט וסיפר על השינוי שחל באביו ובמצב
15 משפחתו כתוצאה מהמשפט.
16
17 6. בדברו האחרון, הביע הנאשם חרטה על צורת התנהלותו וביקש סליחה מכל מי שנפגע
18 ממעשיו, לרבות משפחתו ומדינת ישראל.

עתירת התביעה

- 19
20 7. התובע המלומד - עו"ד יורם הירשברג - שטען, לאורך כל הדרך, בטוב טעם, בכישרון
21 וביסודיות - עתר להשית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה ממושכת, מאסר מותנה וקנס
22 גבוה, מהטעמים הבאים: גובה ההעלמות; עומק התרמית ומצגי השווא אותם יצר הנאשם;
23 העבירות לא היו פרי דחף רגעי או אי עמידה בפיתוי זמני, אלא היוו דרך חיים, במשך מספר
24 שנים לא מבוטל; ייחוד תיק זה מתיקי מס אחרים, בין היתר, בשל הרשעת הנאשם אף
25 בעבירות של זיוף ורישום כוזב במסמכי תאגיד; עברו הפלילי של הנאשם; אופן התנהלות
26 הנאשם במשפט - הצגת גרסאות שקריות והטחת ההאשמות למעשיו על הסובבים אותו,
27 והעובדה שהעבירות נעברו למען בצע כסף;
28
29
30
31

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

עתירת ההגנה

8.

הסניגור המלומד, עו"ד תמיר קלדרון – שעשה כל מאמץ לטובת הנאשם ואף הסניגור שהצטרף לייצג את הנאשם, עו"ד אבוש – ביקשו להשיב על הנאשם, לכל היותר, 6 חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות; מאסר מותנה לתקופה ממושכת וקנס כספי לא גבוה, בין היתר, מהטעמים הבאים: האינטרס השיקומי; נסיבותיו האישיות של הנאשם; יכולתו הכלכלית המצומצמת של הנאשם, שכל נכסיו מעוקלים לטובת רשויות המס; התמשכות ההליכים; הנזק שנגרם לנאשם ולמשפחתו החל משלבי החקירה ועד היום, משך כ-8 שנים.

עוד ביקשה ההגנה לזקוף לזכות הנאשם, בין היתר, את: תרומתו לזולת וסיועו לאנשים רבים, הן בהשתתפות בשיעורי תורה, הן בתמיכה רוחנית והן בתמיכה כספית; פעילותו הציבורית של הנאשם- נשיא "הבונים החופשיים", יו"ר עמותת "כינור דוד", המסייעת לנפגעי סמים, יו"ר עמותת "נעים זמירות", שעניינה בהחזרת המוסיקה והפולקלור שהיו נהוגים בקהילות ישראל, פעילותו באגודה למען האסיר, בשיקום אסירים ובמתן שיעורי תורה, סיוע לנערי רחוב (11/נ-14/נ); העובדה שמשנת 2003 אין דופי בהתנהלות הנאשם מול רשויות המס, באופן המצביע, על פי הטענה, על היעדר סיכון להישנות המעשים.

שיקולי הענישה

שיקולי ענישה כלליים

9.

הלכה היא כי עבירות המס כמוהן כגזילה מהקופה הציבורית.

מאפייני עבירות המס הם, קלות הביצוע, היותן זמינות, מפיקות רווח מיידי, ונעדרות קלון חברתי (ראו ג' עמיר, "עבירות המס", בעמוד 208).

בנוסף, מתאפיינות עבירות המס בקושי בלכידת עברייני המס, ובפגיעה שיש בנישומים המשלמים כדין את המס המוטל עליהם.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

לאור מאפיינים אלה, ועל מנת להרתיע את הרבים להיזהר מעבירות אלה, ולמען יראו כי חוטא לא יצא נשכר, קבע בית המשפט העליון, כי יש להחמיר עם עונשיהם של עברייני המס:

"בהטלת עונשי מאסר אלה מביעה החברה המאורגנת את סלידתה מהתנהגותם העבריינית של מעלימי המס, ומטביעה עליהם אות של קלון. ידעו נא עברייני הצווארון הלבן, כי "צווארוננו של עושה העבירה הזו אינו "לבן", והריהו כצווארוננו של כל פורץ ושודד, שהאחד שודד את קופתה של המדינה, והאחד שודד את קופתו של הפרט" (ע"פ 344/80). ידעו נא... כי אנו מתייחסים בחומרה יתרה למעלימי המס, ועם כל הצורך להתחשב בנסיבות אישיות, מי שעובר עבירות מס בנסיבות ה חמורות צפוי לא רק לעונשי קנס אלא אף לעונשי מאסר, שאינם קלים כלל ועיקר" (ע"פ 624/80 וייס נ' מדינת ישראל פ"ד לה (3) 211).

10. בעניינו של הנאשם, בנוסף לשיקולי הענישה הכלליים, מצבור משמעותי של שיקולי חומרא, המצדיקים ענישה ממשית ומכבידה, כדלקמן:

א. משך התקופה, כמות העבירות והישנות

יש בהימשכות העבירות על פני תקופה ארוכה, כדי ללמד על כך שאין מדובר במעידה חד פעמית, אלא בדפוס פעולה שיטתי, דרך חיים עבריינית שאימץ הנאשם לעצמו, בתקופה המתוארת. ככל שחלפו השנים, ומעשי הנאשם לא התגלו, גברה תעוזה הנאשם, הן בדרכי התחבולה והמרמה שנקט, והן באמצעות הגדלת החלק היחסי של ההכנסות המועלמות, מתוך כלל הכנסותיו.

משנה חומרא יש לראות בכך שהעבירות לא נפסקו ביוזמת הנאשם או כתוצאה מחרטתו, אלא בעקבות פתיחת החקירה, באופן שיש בו לחזק את המסקנה שהנאשם בחר במודע, ובכוונת מכוון, בדרך של מרמה והעלמה, והכל לצורך בצע כסף לשמו.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

התחכום בפעולות הנאשם

ב.

על מידת התחכום במעשי המרמה והתחבולה שנקט הנאשם לצורך העלמת הכנסותיו, נקבע כבר בהכרעת הדין, כי:

"...הנאשם פיקח, ערמומי, חלקלק, משכיל, רהוט, ידען ובעל כושר שכנוע ויכולת רטורית. הנאשם ניצל תכונות אלה, כדי לגרום לקהל רחב לשלם לו תמורה כספית מלאה בגין השירות שנתן. למרבית הצער, רתם הנאשם את כל יכולתו וכישוריו, כדי לרקום מצגי שווא ומסכת מעשי זיוף, כזב והונאה, שמטרתה היחידה - העלמת הכנסותיו מהעסק, לצורך העשרת כיסו הפרטי... הרושם המתקבל הוא שהנאשם מתוכנן, מחושב, ממוקד מטרה - ואינו בוחל באמצעים, לרבות מצגי שווא כוזבים להשיגה - התחמקות מתשלום מס" (ראו סעיפים 201-205 להכרעת הדין).

חומרת העבירות

ג.

הנאשם הורשע ב-39 עבירות, שהעונש המירבי המצטבר הקבוע בצידן עומד על 138 שנות מאסר.

אין חולק שגזירת העונש אינה תוצאת חישוב מתמטי מדויק, אך יש בעונש המירבי כדי להצביע על החומרה שבה רואה המחוקק את העבירות, ומחובות בית המשפט ליתן ביטוי, בגזר הדין, אף לשיקול זה.

וכבר נקבע על ידי בית המשפט העליון, בקובעו כי:

"...תקרת העונש שקובע המחוקק צריכה להיות "נקודת המוצא", שממנה יוצא בית המשפט לדרך הקשה של קביעת העונש ההולם את המקרה שלפניו, ואין להתייחס אליה כאל "נקודת סיום", שאותה רואים ואליה אין מגיעים. הותרת עונש מרבי בגדר "הלכה ואין מורין כן", עומדת בניגוד להנחייתו המפורשת של המחוקק ונוטלת מידה לא מבוטלת מכוחו לשמש גורם מוקיע, מתריע ומרתיע. אכן, הטלת עונש מרבי אינה מעשה של יום-יום, ומוסכם על הכול שעונש זה מיועד לגילויים החמורים ביותר של העבירה שלצדה הוא נקבע. יחד עם זאת, אין המדובר במעשים חמורים "שמעבר לדמיון", אלא בכאלה המתרחשים בפועל, ותפקידו של בית המשפט לזהותם ולנהוג באחראים להם במלוא חומרת הדין..."

(ראו ע"פ 2620/93 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד מט(3), 1-4).

סבורני שמעשי הנאשם מצויים ברף חומרה עליון של העבירות בהן הורשע ובהתאם להלכה מחובת בית המשפט לנהוג בנאשם בחומרת הדין הראויה.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

1

2

ד. סכומי ההעלמה

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

משקל משמעותי לחומרא יש ליתן לסכום ההעלמה הגבוה, העומד נומינלית על סך 2,244,783.69 ₪, ושלפי חישובי התביעה ערכו עומד כיום (קרן + ריבית) על סך 4.2 מיליון ₪.

עוד לא ניתן להתעלם מכך שבניגוד לתיקים אחרים, שבהם מדובר בדרך כלל בהיקף מחזור העסקים, שממנו יש לנכות הוצאות, הרי שבענייננו, המדובר בהכנסות "נטו" בסך של 4.2 מיליון ₪, שכן, מסכום זה כבר ניכה הנאשם את הוצאותיו.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ה. עברו הפלילי של הנאשם

בחודש יוני 1993 נדחה ערעור הנאשם על חומרת העונש שנגזר עליו בגין הרשעתו, בעבירות דומות של העלמת הכנסות מאותו עיסוק, בין השנים 1986-1989. בחלוף פחות משנתיים לאחר דחיית ערעורו, שב הנאשם לסורו, ובמשך 5 שנים נוספות ורצופות, המשיך בהעלמת הכנסות שיטתית, בסכומים גדלים והולכים, תוך שיכלול שיטות המרמה והגברת התעוזה. התמונה המתקבלת היא שבמשך כ-8 שנים, מתוך 14 שנות עיסוק באותו תחום, העלים הנאשם הכנסותיו מרשויות המס. בהקשר זה לא ניתן להתעלם מחוסר תום הלב בטענת הנאשם בפניי, לפיה, כביכול, לא ידע שהכנסותיו מעיסוקו חייבות במס, למרות שכבר הורשע בהעלמת הכנסות, מאותו עיסוק ממש.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

ו. הרשעת הנאשם, אף בעבירות לפי חוק העונשין

התובע ציין שאין מדובר בתיק עבירות מס "רגיל". חומרא יתרה בענייניו של הנאשם ניתן למצוא בהרשעתו, בנוסף לעבירות המס הרבות, אף בעבירות חמורות של זיוף ורישום כוזב במסמכי תאגיד לפי חוק העונשין, באופן המצדיק החמרת הענישה בעניינו. יש טעם רב בתמיהה שהעלה התובע, לפשר היעדר הקלון החברתי בעבירות המס, והתפישה לפיה, כביכול, מדובר באנשים "נורמטיביים". להשקפתי, לאור הנזק הרב שגורמים עברייני המס, מדובר בתפישה שגויה מיסודה, שיש לשרשה, בין היתר, באמצעות ענישה מחמירה, שתבהיר לכלל הציבור שעברייני המס הם עבריינים לכל דבר ועניין, שאות קלון דבק על מצחם.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

בעניינו של הנאשם – יפים הדברים שבעתיים, הן לאור דרכי המרמה והעורמה
המתוחכמות שבהן נקט לצורך העלמת ההכנסות, שבגינן הורשע אף בעבירות
מתחום דיני העונשין, והן לאור עברו הפלילי בעבירות דומות, בגינו אינו יכול
להיחשב עוד אדם נורמטיבי.

אי הסרת המחדלים

ז.

(1) למרות חלוף הזמן, הנאשם אפילו לא החל בהסרת המחדלים, העומדים
כיום, כאמור, על פי חישובי התביעה (קרן + ריבית), לכל הפחות, על סך של
כ- 4,200,000 ₪.
זאת, למרות היות הנאשם איש אמיד, שבבעלותו, בין היתר, מספר דירות.

הנאשם אף לא החל בתשלום בסך 6.8 מיליון ₪, שהוטל עליו על ידי בית
המשפט המחוזי בירושלים ביום 30/6/2009, במסגרת ההליך האזרחי,
שהתנהל בינו לבין רשויות המס. ביום 3/2/2010 דחה בית המשפט העליון
בקשת הנאשם לעיכוב ביצוע מלוא הסכום שנפסק, בין היתר, בשל כך
שלאחר מתן פסק הדין, החל הנאשם ל"הבריה נכסים" (ע"א 8082/09).
יש באי הסרת המחדלים, כדי ללמד על היעדר חרטה כנה של הנאשם, כמו
גם אי הטבת הנזק.

(2) הסניגור ביקש לראות בנאשם כמי שהסיר את מחדליו בפועל, לאור עיקול
נכסיו לטובת רשויות המס – ולמצער, כמי שבחודשים הקרובים יסיר את
מחדליו. לדברי הסניגור, "למס הכנסה יש את הפוטנציאל לקבל היום את
הכסף".

הסניגור הדגיש כי בסופו של יום, תקבל הקופה הציבורית את כל כספה. על
פי הטענה, אף להסרת המחדל בשלב מאוחר – לאחר מתן גזר הדין וטרם
הגשת הערעור – יש ליתן משקל.

הסניגור הפנה לע"פ 72292/04 קרבס נ' מדינת ישראל (לא פורסם,
20/6/2005) (להלן: "עניין קרבס"), שם לטענתו, התחשב בית המשפט
המחוזי בטענה שהמחדל הוסר, אף אם לאחר מתן גזר הדין בבית המשפט
השלום, והקל משמעותית בעונשו של הנאשם.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

(3) כאמור, כיום מעוקלים חלק מנכסי הנאשם לטובת רשויות המס (נ/66).
בפי הסניגור, לא היה הסבר מדוע לא שילם הנאשם את חובו עד היום
ומדוע היה צורך להגיע כדי עיקול נכסיו.

התביעה הסבירה, כי העיקולים הוטלו, לאחר שנתברר כי בעקבות פסק
דינו של בית המשפט המחוזי מיום 30/6/2009, ניסה הנאשם להבריח
נכסיו.

(4) אין כל ממש באיזו מטענות ההגנה אף בהקשר זה.
למרות חלוף הזמן, מאז המחדלים, ועד עצם היום הזה, משך למעלה
מעשור, כלל לא החל הנאשם בהסרת מחדליו. אמנם בית המשפט אינו
משמש כזרוע הארוכה של רשויות המס לגביית מיסים, אך וודאי שמאי
הסרת המחדלים, או חלקם, עד עצם היום הזה – ומקל וחומר, מניסיון
הנאשם למלט את נכסיו – לא ניתן לקבוע שהנאשם הסיר מחדליו. מדובר
בטענה מתחכמת ומופרכת, שלמרבה הצער, מאפיינת את התנהלות
הנאשם ואופי מרבית טענותיו.

זאת ועוד. יש טעם רב בטענות התביעה, כי קבלת טענת הנאשם – לפיה
כביכול, יש לראות בעיקול נכסיו, לטובת רשויות המס, "פוטנציאל להסרת
מחדלים", תגרום למעשה לכך, שכל נאשם שלא הסיר מחדליו, או לא
שילם קנס שהוטל עליו, יטען שהסיר המחדלים ושילם הקנס, שכן, בפועל,
ניתן לנקוט בהליכי גבייה נגד כל נאשם.

לאחר שבחנתי את נסיבות פסק הדין בעניין קרבס, סבורני, שאין להקיש
מעניין זה לעניינינו. בעניין קרבס כל המחדלים, לרבות הריבית וקנס
הפיגורים, הוסרו. בית המשפט ציין מפורשות, כי המשמעות של הסרת
המחדלים מתכרסמת ככל שהסרתם מתבצעת בשלב מאוחר יותר של
ההליך המשפטי. יחד עם זאת, החליט בית המשפט להקל בעונשו של
הנאשם באותו מקרה, בעיקר בשל העובדה שהנאשם הוכיח שהחל
במאמצים להסרת המחדלים, עוד טרם מתן גזר הדין בבית המשפט
השלום. זאת, בניגוד לנאשם שבפניי שבענייניו אפילו לא נטען שנקט בפעולה
כלשהי לתחילת הסרת המחדלים.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

מעבר לכך, בפרשת קרבס סכום ההעלמה היה נמוך משמעותית מסכום ההעלמה של הנאשם שבפניי, הנאשם הודה ונכרת הסדר טיעון בין הצדדים.

יתרה מזו, מהחלטת בית המשפט העליון עולה שלאחר מתן פסק הדין בבית המשפט המחוזי, דווקא ניסה הנאשם למלט את נכסיו. במצב דברים זה, אין כל ממש בטענת הסניגור בדבר הסרת המחדלים, באמצעות העיקולים שהוטלו על נכסי הנאשם.

לאור כל האמור, בעניינו של הנאשם יש באי הסרת המחדלים, משך תקופה כה ממושכת, ובניסיון הנאשם למלט נכסיו, כדי לבטא, במלוא העוצמה, אי הטבת הנזק שנגרם והיעדר חרטה אמיתית.

(5) לאור כל האמור, מצאתי ליתן לאי הסרת המחדלים משקל ממשי לחומרא. כבר נקבע כי כאשר נאשם הורשע בעבירות מס לא הסיר את מחדליו, מן הדין לגזור עליו מאסר בפועל, אלא אם כן יש נסיבות מיוחדות שלא לעשות כן. (ע"פ (מחוזי ת"א) 1726/97 גבריאל נ' מדינת ישראל, (לא פורסם, 29/1/1998)).

בעניינו של הנאשם שבפניי, לא נמצאו נסיבות מיוחדות כאלה.

המניע העיקרי לעבירות – בצע כסף

הלכה היא, כי בעבירות מס יש ליתן משקל לקולא למצב שבו נעברו העבירות בשל מצוקה כלכלית (ת.פ. 1746/96 מדינת ישראל נ' בלובשטיין, (לא פורסם, 25/12/1997); ת.פ. 4665/96 מדינת ישראל נ' שולץ (לא פורסם, 21/6/1998)). לא הוכח, ואף לא הועלתה על ידי הנאשם, בשום שלב של ההליך, טענה לפיה המעשים בוצעו על רקע מצוקה כלכלית. הנאשם היה אדם בעל שם, אליו פנו אנשים רבים לצורך קבלת ייעוץ וברכה, ותאוות הבצע שלו, שאך הלכה וגברה משך השנים, עמדה ביסוד העלמת הכנסות הנאשם, משך שנים רבות.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

ט. אופן ניהול ההליך

לנאשם, ככל נאשם, זכות, לנסות ולהוכיח חפותו. עצם בחירת הנאשם לנהל את
הליך ההוכחות אינה מהווה נסיבה לחומרא, אך משבחר כך, ונקבע כי אכן עבר את
העבירות המיוחסות לו, לא עומדת לנאשם נסיבה זו לקולא.

11. הנזק למשפחת הנאשם

אין בידי לקבל טענת הסניגור באשר למשקל שיש ליתן לנזק שנגרם למשפחת הנאשם
כתוצאה מניהול ההליך.
ליבי עם משפחת הנאשם. הנאשם רומם את שמו ואת שם משפחתו באמצעות תרומות
לנזקקים, שלא מן הנמנע להניח שבוצעו בחסות העלמות המס החמורות שביצע.
במצב דברים זה, כואבת יותר הנפילה, מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, הן מההיבט הכלכלי
והן מההיבט החברתי.
אך, אף בעניין זה, אין לנאשם, כנאשמים אחרים, אלא להלין על עצמו.

12. תרומת הנאשם לקהילה

אין בידי לקבל אף טענת הסניגור בדבר המשקל שיש ליתן לתרומתו הציבורית של הנאשם.
דווקא במכלול עדויות האופי שהובאו מטעם ההגנה יש כדי לחזק את טענות התביעה, בדבר
מצג השווה שיצר הנאשם, לפיו כביכול, מדובר באדם המשתכר משכורת זעומה ומקדיש כל
פעולותיו למטרות ציבוריות, בעוד שבפועל ניצל הנאשם את כספי ההעלמות כדי להאדיר
ולרומם את שמו כנדבן רחב לב, התומך, כביכול, בנזקקים.
ככל שמדובר בהפגנת נדיבות ועשיית מעשי צדקה של הנאשם, הרי שמדובר במוסר כפול.
לא ניתן לקבל מצד אחד, שליחת יד בכספי הציבור, ומצד שני, עשיית צדקה עם נזקקים,
שלא ניתן לשלול, שחלקה לפחות, מתוך גזל כספי הציבור.

13. רמת ענישה מקובלת

הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בעתירותיהם. התביעה הדגישה כי מדובר בפסיקה האמורה
לשמש רף תחתון לענישה המוצעת בעניינו של הנאשם.
לאחר שבחנתי את הפסיקה שהוגשה לעיוני, ופסיקה רלוונטית נוספת, הגעתי לכלל מסקנה
שאין באיזה מפסקי הדין שהגישה ההגנה כדי להשליך על העונש שייגזר על הנאשם שבפניי,
וכי יש טעם בעמדת התביעה, כי בפסיקה שהגישה יש כדי לשמש אמת מידה לעונש, שכן
עניינו של הנאשם חמור מעניינם של הנאשמים בפסקי הדין שהגישה התביעה, הכל כפי
שיפורט להלן:

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

14. ביחס לפסקי הדין שהגישה ההגנה:
- חלק מפסקי הדין עניינם בנאשמים בעלי עבר נקי (ת.פ. (רחובות) 2453/04 **מדינת ישראל נ' נחמה** (לא פורסם, 23/6/2005); ע"פ (מחוזי ב"ש) 7122/05 **ורטניק נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 25/1/2006); ת"פ 4214/99 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' שאבי** (לא פורסם, 1/9/2003); ת"פ 3704/05 (נתניה) **מדינת ישראל נ' דוידי** (לא פורסם, 22/3/2007); חלק מפסקי הדין עניינם בנאשמים שהחלו בהסרת המחדלים, או שלבקשת התביעה התחשב בית המשפט בכך שהנאשם פעל להסרת המחדלים (ת.פ. (רחובות) 2453/04 **מדינת ישראל נ' נחמה** (לא פורסם, 23/6/2005); ע"פ (מחוזי ב"ש) 7122/05 **ורטניק נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 25/1/2006); ת"פ 4214/99 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' שאבי** (לא פורסם, 1/9/2003); חלק מפסקי הדין עניינם בהעלמות בסכומים נמוכים משמעותית מסכום ההעלמה שבו הורשע הנאשם שבפניי (ע"פ (מחוזי ב"ש) 7122/05 **ורטניק נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 25/1/2006) וחלק מפסקי הדין עניינם בנאשמים בעלי נסיבות אישיות קשות, שבניגוד לנאשם שבפניי, הורשעו בעבירות מס בלבד (ת"פ 3704/05 (נתניה) **מדינת ישראל נ' דוידי** (לא פורסם, 22/3/2007)).
- בנוסף, מרבית מפסקי הדין שהגישה ההגנה, עניינם בנאשמים שהודו ונטלו אחריות על העבירות (ת.פ. (רחובות) 2453/04 **מדינת ישראל נ' נחמה** (לא פורסם, 23/6/2005); ת"פ 4214/99 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' שאבי** (לא פורסם, 1/9/2003); ת"פ 3704/05 (נתניה) **מדינת ישראל נ' דוידי** (לא פורסם, 22/3/2007)).
15. הסניגור הפנה אף לת.פ. (רחובות) 4156/01 **מדינת ישראל נ' הגואל** (לא פורסם, 14/12/2003), שם נדון הנאשם, בין היתר, ל-7 חודשי מאסר בפועל, אולם אף בפסק דין זה אין כדי להשליך על רמת הענישה בענייננו, הן מהטעם שעניינו של פסק הדין בנאשם נעדר עבר פלילי, שהודה בעבירות המיוחסות לו, והן מהטעם שערכאת הערעור החמירה בעונש המאסר בפועל וגזרה על הנאשם 30 חודשים מאסר (ע"פ (מחוזי ת"א) 70003/04 **מדינת ישראל נ' הגואל** (לא פורסם, 3.5.2004)., אך בשל הפער בענישה בין הערכאות, הפחית בית המשפט העליון את עונש המאסר שהוטל על הנאשם, והעמידו על 24 חודשי מאסר (רע"פ 5060/04 **הגואל נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 24.2.2005)).

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

16. עניינו של הנאשם חמור אף מגזר הדין המחמיר ביותר שהגישה התביעה, שבו נדון הנאשם, בסופו של דבר, ל-4 שנות מאסר בפועל, שכן, באותו מקרה, אמנם הורשע הנאשם בסכומי העלמה הגבוהים משמעותית מסכומי ההעלמה שבהם הורשע הנאשם שבפניי, אך לזכותו נזקפו העובדה שהיה בעל עבר נקי, הורשע אך בעבירות מס, היה במצוקה כלכלית והודה בעבירות המיוחסות לו (רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 15/4/2004)).

17. סבורני, שיש בפסיקה הבאה כדי לשמש אמת מידה לרמת הענישה בעניינינו:

ברע"פ 1256/06 להב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.2.2006) – נדון נאשם - שהורשע בהעלמת מס בסך 700,000 ₪ - ונדון על ידי בית המשפט השלום, בין היתר, ל-5 שנות מאסר לריצוי בפועל (ת.פ. (שלום תל אביב) 12156/01 מדינת ישראל נ' להב (לא פורסם, 19.4.2005)). הנאשם בעל עבר פלילי, הסיר המחזלים עוד טרם גזר הדין, מבוגר ובעל בעיות בריאותיות ונפשיות קשות. במסגרת ערעור הנאשם, הוצג לבית המשפט המחוזי הסדר טיעון, לפיו יוגדל הקנס שהושת על הנאשם, התביעה תעתור להטלת עונש מאסר של שנה וחצי וההגנה תעתור להטלת 6 חודשי מאסר שתיבחן הדרך לרצותם בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של שנת מאסר לריצוי בפועל (ע"פ (מחוזי תל אביב) 70884/05 להב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 9.1.2006)). בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם נדחתה.

ברע"פ 10170/08 עיסא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 2.3.2009) – נדון נאשם - שהורשע ב-22 עבירות של ניכוי מס ובניהול פנקסי חשבונות כוזבים, בסכום כולל של מעל 3 מיליון ₪, על ידי בית המשפט השלום, בין היתר, ל-4 שנות מאסר וקנס בסך 250,000 ₪ (ת.פ. (שלום פ"ת) 3546/06 מדינת ישראל נ' עיסא (לא פורסם, 2.6.2008)). המחזלים לא הוסרו. עניינו של הנאשם שונה מעניינו של הנאשם בפניי בשל היעדר הרשעות בתחום המס, נסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם, מצבו הכלכלי הרעוע של הנאשם והודאתו. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם, באופן שהעמיד את שיעור הקנס על 150,000 ₪ (עפ(מרכז) 8035-07-08 עיסא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 17.11.2008)). בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

ברע"פ 10185/08 **קרקובר נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 28/1/2009) – נדון נאשם - שהורשע לאחר שמיעת הראיות, בהעלמת הכנסות בסכום כולל של **4,991,016** ₪ ובאי דיווח ובהימנעות מתשלום מע"מ, בגין מכירת הדירות, בסך של **609,237** ₪, בין היתר, ל- 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל וקנס בסך 240,000 ₪ (ת.פ. 1333/05 **מדינת ישראל נ' קרקובר** (לא פורסם, 27/4/2008). גזר הדין אושר הן על ידי בית המשפט המחוזי (ע"פ 4964-04-08 **קרקובר נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 29/10/2008)). והן על ידי בית המשפט העליון. עניינו של הנאשם שונה מעניינו של הנאשם שבפניי בעיקר בשל עברו הפלילי של הנאשם והעובדה שהנאשם שבפניי הורשע בנוסף לעבירות המס גם בעבירות בניגוד לחוק העונשין.

מסקנות

18. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות בעניינו של הנאשם, מהות העבירות בהן הורשע הנאשם, את נסיבותיהן, את טיעוני הצדדים ואת הפסיקה הרלוונטית, סבורני שמשקלן המצטבר של שיקולי החומרא, כפי שפורטו בהרחבה לעיל, והאינטרס הציבורי בענישה ממשית ומרתיעה בעבירות מס – למען יראו וייראו ויידעו כי בסופו של דבר, עבריינות המס אינה משתלמת – מצדיקים החמרה הן ברכיב המאסר בפועל והן ברכיב הקנס שיוטל על הנאשם.

סוף דבר

19. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם, את העונשים הבאים:

א. 5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

ב. 18 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירות בהן הורשע לרבות ניסיון או סיוע לעבור איזו מן העבירות.

ג. קנס בסך 500,000 ₪ או 18 חודשי מאסר תמורתו.

בית משפט השלום ברחובות

17 פברואר 2010

ת"פ 2778-05 מ.י. פרקליטות מחוז ירושלים נ' שקלים

בפני כבוד השופט ירון לוי

1
2
3
4
5
6
7
8

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, ג' אדר תש"ע, 17 פברואר 2010, במעמד הצדדים.

ירון לוי, שופט

9
10
11
12
13
14